

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16Csp/96/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117209957
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2017:8117209957.1

Rozhodnutie

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD. v právnej veci žalobkyne: A. L., E.. XX.X.XXXX, I. J. XX, XXX XX Z., zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom vo Svidníku, ul. Sovietskych hrdinov 163/66, p r o t i žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35792752, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 4.231,39 eur s prísl. a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 4.231,39 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00% ročne z tejto sumy od 11.5.2017 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o revolvingovom úvere č. 8300020758, z 30.4.2009, uvedená v článku 8, bod 8.1., v znení: „Predmetom tejto Dohody o poskytnutí služby je záväzok Veriteľa poskytnúť Dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru resp. revolvingu poskytnutého na základe Žiadosti/Zmluvy, uzavretej medzi Veriteľom a Dlžníkom (ďalej ako „úver/revolving“) a záväzok Dlžníka zaplatiť Veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 269,47 EUR/ 8.118 SKK a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 163,31 Eur/ 4.920 SKK v prípade ak bude Dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu Dlžník udeľuje Veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť Dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto Dohody o poskytnutí služby.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Súd určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o revolvingovom úvere č. 8300020758, z 30.4.2009, uvedená v článku 8, bod 8.4., v znení: „Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru je splatná dňom uzavretia tejto Dohody o poskytnutí služby. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. a) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu poskytnutia úveru Dlžníkovi podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok revolvingu je splatná dňom poskytnutia revolvingu Dlžníkovi. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky revolvingu podľa článku 4.1. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. b) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu uskutočnenia revolvingu podľa článku 4.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Rozdiel bude uhradený na účet Dlžníka uvedený v čl. 2 Žiadosti/Zmluvy.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenu súdu dňa 6.4.2017 domáhala určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky v bode 8.1 a 8.4 v znení ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku a zároveň žiadala vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 4.231,39 eur s prísl., ktorá suma tvorí rozdiel medzi reálne poskytnutými finančnými prostriedkami a tým, čo žalovanému zaplatila. Úver považovala žalobkyňa za bezúročný a bez poplatkov, nakoľko zmluva neobsahovala adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, termín konečnej splatnosti a výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V žalobe uviedla, že na základe žiadosti jej bola schválená výška revolvingového úveru 1.659,70 eur (zmluva o revolvingovom úvere č. 8300020758 z 30.4.2009) s ročnou úrokovou sadzbou 68,80 %, pričom žalovaný si okamžite stiahol poplatok 269,47 eur a vyplatil jej len 1.390,23 eura. Dňa 31.12.2010 jej bol schválený revolving vo výške 778,58 eura, dňa 31.12.2012 revolving vo výške 778,58 eura a dňa 29.12.2014 revolving vo výške 778,58 eura. Žalovaný jej celkovo reálne poskytol 3.725,97 eur a doposiaľ mu uhradila 7.957,36 eur. O bezdôvodnom obohatení sa dozvedela od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS 16.11.2016. Poplatok je obsiahnutý v bode 8.1 žiadosti o revolvingový úver s čím súvisí aj bod 8.4 tejto žiadosti vo vzťahu k odplate splatnosti za dohodu o poskytnutí služby. Je absolútne neprimeraný k službe, ktorou je možnosť odkladu splátok. Uvedený poplatok je neprijateľný nielen z dôvodu neprimeranosti ceny tejto služby, ale aj z dôvodu, že sa platí bez ohľadu na jej poskytnutie, pričom v čase zrazenie tohto poplatku ešte žalobkyňa ako spotrebiteľka ešte ani nevyužila takúto službu. Žalovaný získa prospech skôr ako spotrebiteľ a pritom službu ani neposkytol. Žalobkyňa poukázala v tejto súvislosti aj na právoplatný rozsudok tunajšieho súdu, kde takýto poplatok bol určený za neprijateľnú zmluvnú podmienku a to rozsudkom tohto súdu sp. zn. 9 C 140/2013 zo dňa 4.9.2014, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove 7Co 307/2014 zo dňa 9.9.2015 a rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/321/2012 zo dňa 10.9.2013, ktorý uviedol: Ustanovením § 53a O.z. sa do právneho poriadku zavádza i keď nepriamo precedenčný charakter súdneho rozhodnutia v spotrebiteľských veciach, pretože sa ním rozširuje pôsobnosť súdneho rozhodnutia v konkrétnej veci na všetky zmluvné vzťahy, v ktorých dodávateľ použil tú istú, alebo obdobnú zmluvnú podmienku. Z ustanovenia § 53a O.z. vyplýva pre dodávateľa povinnosť zdržať sa používania zmluvnej podmienky, ktorú súd v akomkoľvek súdnom konaní označil za neprijateľnú, alebo keď neprijateľnosť zmluvnej podmienky vyplýva zo samotného súdneho rozhodnutia. Namietala aj nesprávne uvedenie RPMN, pričom v apríli 2009 bola pri spotrebiteľských veciach vo výške 11,72 % ročne.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Uviedol, že s poukazom na § 53 ods. 1 vetu druhú Občianskeho zákonníka je vylúčená súdna kontrola neprijateľnej zmluvnej podmienky týkajúcej sa výšky poplatku. Žalovaný ďalej uviedol, že Dohoda o poskytnutí služby je individuálne uzavretá, nejde o predpoklad a ani podmienky pre vznik zmluvy o úvere. Skutočnosť, že je na tej istej listine, ako samotná zmluva o revolvingovom úvere resp., že bol formulovaná žalovaným neznamená v zmysle právnej úpravy automatický záver, že nejde o individuálne dohodnutý a uzavretý právny úkon. Pojem individuálny znamená predovšetkým možnosť spotrebiteľa dosiahnuť, že takáto podmienka sa nestane súčasťou jeho vzťahu s dodávateľom bez toho, aby sa zmenilo jeho postavenie oproti stavu, ak by podmienku prijal. Individuálne dojednanie je také ustanovenie, ktoré nielen naformuloval spotrebiteľ, ale predovšetkým také ustanovenie, ktoré síce vopred pripravil dodávateľ, ale spotrebiteľ mal možnosť ho neprijať, odmietnuť, či anulovať bez tohto, aby to malo za následok zhoršenie jeho postavenie v zmysle zániku zmluvy, jej neuzavretia a pod. Dohoda o poskytnutí služby je samostatným úkonom, je osobitne podpisovaná. Dĺžnik podpísaním tlačiva žiadosti/zmluvy nepristupuje a neuzatvára automaticky Dohodu o poskytnutí služby. Samostatnosť zohľadňuje aj grafické rozlíšenie. V prípade žalobkyne bolo uzavretie dohody slobodné a dobrovoľné, vedela o jej význame, právach a povinnostiach z nej vyplývajúcich. Nesúhlasil s tvrdením žalobkyne, že sporným poplatkom sa platí za niečo čo nebolo dodané. Predmetom plnenia je totiž nadobudnutie práva na odklad splatnosti a teda „nedodanie“ je výsledkom vlastného rozhodnutia žalobkyne. Žalovaný tvrdil, že Dohoda o poskytnutí služby ako samostatný právny úkon je individuálne uzavretá, nepredstavuje predpoklad a ani podmienky pre vznik zmluvy o úvere, čo napokon vyplýva aj z bodu 8 ods. 8.6 zmluvy a skutočnosti, že táto dohoda bola osobitne podpísaná. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť a to aj v časti o vydaní bezdôvodného obohatenia, nakoľko mal za to, že v zmluve sa nachádzali všetky údaje podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

3. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi oboznámením obsahu celého spisu konštatovaním, že na č. I. 1 a nasledujúcich sa nachádza samotná žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľných zmluvných podmienok, na č. I. 5 sa nachádza žiadosť poskytnutie revolvingového úveru/zmluva o revolvingovom úvere, na č. I. 6 sa nachádzajú zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., na č. I. 7 je prehľad prijatých platieb ku dňu 25.10.2016, na č. I. 9 sa nachádza rozsudok tunajšieho súdu č. k. 9C/140/2013-66 zo dňa 4.9.2014, na č. I. 13 a nasledujúcich je rozsudok KS PO sp. zn. 7Co/307/2014 zo dňa 9.9.2015, na č. I. 16 je výpočet RPMN pre spotrebiteľský úver z internetovej kalkulačky, na č. I. 17 sú úvery poskytnuté v eurách rezidentom eurozóny - priemerné úrokové miery zo stavu a nových obchodov, na č. I. 18 je prehlásenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa 28.11.2016, na č. I. 24 sa nachádza vyjadrenie žalovanej k žalobe zo dňa 17.5.2017, na č. I. 33 sa nachádza maximálna výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru vypočítaná zo súhrnných údajov o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch a napokon na č. I. 38 sa nachádza ospravedlnenie z účasti na dnešnom pojednávaní zo strany žalovaného, pričom súd oboznamuje aj krátkou cestou doručene do spisu právnym zástupcom žalobkyne rozhodnutia, t.j. uznesenie KS PO č. k. 8Co/143/2016-148 zo dňa 17.8.2017 a rozsudok KS PO č. k. 21Co/104/2016-63 zo dňa 30.3.2017, ako aj ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

4. Dňa 30.4.2009 strany sporu uzavreli zmluvu o revolvingovom úvere pod č. 8300020758. Z obsahu zmluvy je zrejmé, že príslušný formulár zmluvy podpísala žalobkyňa ako dlžníčka dňa 29.4.2009 s vyplnením údajov v bode 5 príslušného formulára. Uvádza sa v ňom, že žiada o poskytnutie úveru vo výške 1.659,70 eur s mesačnou splátkou 93,44 Eur, s počtom splátok 36. V zmluve je uvedená RPMN za úver vo výške 68,80 %, v tej istej hodnote aj ročná úroková sadzba, priemerná RPMN vo výške 34,49 %. V tejto kolónke sa uvádza aj poskytnutá čiastka revolvingu 941,88 Eur, RPMN pri revolvingu 59,49 %, ročná úroková sadzba revolvingu 67,93 % a zmluvná odmena za poskytnutie revolvingu 1.300,70 eur.

5. Bod 6 formulára zmluvy obsahuje údaje o schválenom revolvingovom úvere s tými istými údajmi ako v bode 5, ale s výnimkou RPMN, ktorá pri úvere je vo výške 63,44 % a pri revolvingu 54,94 %.

6. Formulár zmluvy o revolvingovom úvere má celkovo 13 bodov. Na druhej strane pokračuje úverová zmluva drobným písmom, bodmi 7 - 13. V bode 8 je o málo väčším písmom označenie: „Dohoda o poskytnutí služby uzavretá podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka“. Nasleduje bod 8.1 s týmto textom: „Predmetom tejto dohody o poskytnutí služby je záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru resp. revolvingu a záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu a/ za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 269,47EUR/8118 SKK a b/ za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 163,31 EUR/4.920 SKK v prípade, ak bude dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu dlžník udeľuje veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohy tejto dohody o poskytnutí služby.

7. Podľa bodu 8.4. Dohody o poskytnutí služby Odplata za poskytnutie odkladu splátok s odkladom splatnosti splátok úveru je splatná dňom uzavretia tejto dohody o poskytnutí služby. Veriteľ a dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky dlžníka voči veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru podľa článku 2.3 zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa odseku 8.1 písm. a) tejto dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu poskytnutia úveru dlžníkom podľa článku 2.3. zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok revolvingovej je splatná dňom poskytnutia revolvingu dlžníkom. Veriteľ a dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky dlžníka voči veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky revolvingu podľa článku 4.1. zmluvných dojednaní. Žiadosti/ Zmluvy oproti pohľadávke veriteľa dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa odseku 8.1 písm. b), tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výške odplaty) a to ku dňu uskutočnenia revolvingu podľa článku 4.3. zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Rozdiel bude uhradený na účet dlžníka uvedený v článku 2 Žiadosti/Zmluvy.

8. Na pojednávaní konanom 7.11.2017 bez účasti žalovanej, ktorá sa ospravedlnila, právny zástupca žalobkyne uviedol, že zotrvávajú na žalobe ako bola doručená súdu. Bezodôvodné obohatenie je rozdiel

medzi zaplatenou čiastkou žalobkyňou a poskytnutím úverom. Zmluva neobsahuje podľa nášho názoru náležitosti v zmysle spotrebiteľského práva, rovnako tam je uvedená úžerná úroková sadzba vo výške 68,80 % a RPMN je uvedené nesprávne. Poukázal na uznesenie KS PO 8Co/143/2016 vo vzťahu k 10-ročnej premlčacej lehote a uznesenie rozsudok KS PO 21Co/104/2016 týkajúceho sa rozpisu splátok. Nemal návrhy na doplnenie dokazovania a navrhol žalobe v celom rozsahu vyhovieť.

9. Zistený skutkový stav súd prvej inštancie takto právne posúdil:

10. Nepochybne predmetnú úverovú zmluvu vrátane dohody o možnom odklade splátok je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy.

11. Vstupom Slovenskej republiky do európskeho hospodárskeho a právneho systému boli do Občianskeho zákonníka zákonom č. 150/2004 Z. z. s účinnosťou od 1.4.2004 v piatej hlave začlenené ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách. Uvedená právna úprava má základ v smernici Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

12. Podľa § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 53 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

14. Podľa 53 ods.4 Občianskeho zákonníka Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,

k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,
p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

15. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

16. Podľa § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

17. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, Každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

18. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav. Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

19. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 platný a účinný v čase uzatvorenia zmluvy zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať podľa písm. d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, podľa písm. g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, podľa písm. i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,

20. Žalovaný poukázal na vylúčenie súdnej kontroly poplatku tvoriaceho súčasť ceny (odplaty za úver) s poukazom na § 53 ods. 1 vetu druhú OZ. Uvedené ustanovenie je však potrebné vykladať v súlade so smernicou Rady 93/19/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

21. Podľa článku 4 ods. 2 smernice hodnotenie nekalej povahy podmienok sa nevzťahuje k definícii hlavného predmetu zmluvy, ani na primeranú cenu a úhradu na jednej strane, ako aj tovar alebo služby dodávané výmenným spôsobom na druhej strane, pokiaľ tieto podmienky sú zrozumiteľné.

22. Podľa článku 3 smernice zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy ku škode spotrebiteľa.

23. Za hlavný predmet plnenia v zmysle európskej judikatúry sa považujú podmienky, ktoré upravujú základné plnenia zmluvy a ktoré ju ako také charakterizujú (napr. rozsudok SAIA d AHORROSY MONTE D PIEDAT D MADRID, EU: S: 2010:309, bod 34).

24. Sporný poplatok, ktorý je poplatkom za možný odklad splátok rozhodne nie je základným plnením úverovej zmluvy a teda nepredstavuje jej hlavný predmet plnenia.

25. Druhý prípad vylúčenia súdnej kontroly nie je samotná cena, ale primeranosť ceny na jednej strane a tovaru a služieb na druhej strane ako protiplnenie (napr. Rozsudok C-26/13 zo dňa 30.4.2014 vo veci Arpád Kásler, Hajnalka Káslerné Raabai proti OTK Jelzalogbank Zrt, bod 54). Podmienky, týkajúce sa protihodnoty, ktorú dlhuje spotrebiteľ veriteľovi alebo ktorá má vplyv na skutočnú cenu, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť veriteľovi, teda v zásade nepatria do tejto druhej kategórie podmienok vylučujúcich súdnu kontrolu s výnimkou otázky, či je výška protihodnoty alebo cena, ktorá je dohodnutá v zmluve primeraná službe veriteľa (rozsudok C-143/13 zo dňa 26.2.2015 vo veci Bogdan Matei, Iona Ofelia Matei proti SC Volksbank Romania SA, bod 55, 56).

26. V danom prípade súd neposudzoval cenu ako jej primeranosť k dodanej službe, ale celú dohodu o cene za možný odklad splátok, ktorá spočíva v tom, že spotrebiteľ má platiť za niečo, čo mu nie je dodané (tzv. teória skutočného plnenia). Krajský súd v Prešove vo svojom rozhodnutí sp. zn. 18Co 109/2011 uviedol, že za neprijateľnú zmluvnú podmienku považuje aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži záujmom dodávateľa. Súd dodáva, že celá sporná dohoda sa považuje komplexne, teda nielen výška stanoveného poplatku, ktorý však nepochybne vzhľadom na to, že predstavuje viac ako 28 % poskytnutého úveru len potvrdzuje záver o neprijateľnosti celej tejto zmluvnej podmienky.

27. V prejednávanej veci súd považuje za neprijateľné podmienky uvedené v zmluve pod bodom 8 v odsekoch 8.1. a 8.4., pričom bod 8 má názov dohoda o poskytnutí služby uzavretá podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka.

28. Pri predmetnom zmluvnom dojednaní súd vidí jeho neprijateľnosť nie v samotnom predmete tohto dojednania a jeho cene, ale v okolnostiach aplikácie tohto ustanovenia. Je zrejmé, že táto zmluvná podmienka platí aj v prípade, ak počas zmluvného vzťahu nedôjde zo strany dlžníka k požiadavke o vykonanie odkladu maximálne 3 akýchkoľvek splátok úveru. To znamená, že v konečnom dôsledku môže nastať situácia, že dlžník poskytne plnenie bez toho, aby obdržal za to protiplnenie. Súd považuje za samozrejmé, že v spoločnosti založenej na trhovej ekonomike je vyžadovanie plnenia bez reálneho poskytnutia protiplnenia minimálne rozporné s dobrými mravmi, pretože svojím spôsobom ide o poskytnutie daru zo strany dlžníka - spotrebiteľa, s ktorým tento nepočíta a byť úverovej zmluvy, takáto vec by ho určite ani nenapadla. Súd takúto dohodu o poskytnutí služby napriek deklarácii, že jej podpisom nie je podmienený podpis úverovej zmluvy, považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku sofistikovane umiestnenú do zmluvy samotnej (súd však zastáva názor, že toto zmluvné dojednanie by bolo kryté aj len podpisom za bodom 13, pretože ak by tomu tak nebolo, tak potom nie je zrejmé, ktoré body žiadosti/zmluvy sú vlastne podpisom dlžníka kryté, keďže toto zmluvné dojednanie nemá samostatné číselné radenie ale je radené v kontexte cele žiadosti/zmluvy). Ide podľa názoru súdu o nekalú obchodnú podmienku, ktorej cieľom nie je nič iné ako znížiť sumu úveru vyplácanú dlžníkovi nachádzaním spôsobu neoprávneného obohacovania sa spôsobom navonok neutrálnym. Takýto postup súd v žiadnom prípade s ohľadom na ochranu spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany nemôže aprobovať. Túto podmienku by súd aproboval v prípade, ak by platba za odklad splátok mala prebehnúť až potom, ako k samotnému odkladu splátok dôjde. V takomto prípade by bola naplnená premisa, že za plnenie spotrebiteľa, teda dlžníka, bolo reálne poskytnuté plnenie veriteľa, teda dodávateľa.

29. Neobstojí ani prípadná námietka, že navrhovateľom zmluvy ako takej je spotrebiteľ. Napriek tomu, že spotrebiteľ túto predpripravenú zmluvu vrátane všeobecných obchodných podmienok podpisuje ako prvý, nemožno ho mať za navrhovateľa v klasickom zmysle, pretože návrh zmluvy žiadnym spôsobom nepripravil a nemohol do neho dokonca ani žiadnym spôsobom zasiahnuť. Existuje totižto rozdiel vo faktickej moci účastníkov vzťahu zmluvného vzťahu - napr. práve pri uzavretí zmluvy podľa všeobecných obchodných podmienok, ktoré cestou privátneho zákonodarstva menia via facti zákonné dispozitívne právo. Znamená to, že spotrebiteľ je tlačný do pozície oferenta vo vzťahu k tomu, kto tento návrh (pre spotrebiteľa takmer vždy v niečom nevýhodný) pripravil.

30. Zo súdnej kontroly by bola vylúčená sporná dohoda, ak by bola individuálne dojednaná. Tento názor je však spochybnený už tým, že ide o formulárovú dohodu. Podľa názoru súdu je logické, že v čase, keď podpisovala žalobkyňa žiadosť o poskytnutie úveru, výška sporného poplatku v tlačive danej úverovej zmluvy ešte nemohla byť uvedená, nakoľko nebolo známe, v akej výške bude žalobkyni úver schválený. Sporný poplatok nepredstavuje celé číslo a nepochybne ide o určitý podiel z poskytnutého úveru, takže poplatok musel byť do zmluvy dopísaný až po schválení úveru, a teda rozhodne nemohol byť odsúhlasený žalobkyňou. Súd preto dospel k záveru, že sporná zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná. Súd pritom zdôrazňuje, že platí prezumpcia práve o tom, že neprijateľná zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná, ako to vyplýva z § 53 ods. 3 OZ. Dôkazné bremeno o opaku je na žalovanom, ktorý však toto dôkazné bremeno neuniesol.

31. Pri posudzovaní neprijateľnosti zmluvnej podmienky je potrebné si uvedomiť, že žalovaný žalobkyni strhol z úveru sumu 269,47 Eur ako poplatok za to, že ak by snáď niekedy v budúcnosti žiadala o odklad splátok, aj to až pri splnení ďalších podmienok (stanovenej doby práceneschopnosti alebo skončenie pracovného pomeru) povolí jej odklad, ale maximálne troch splátok a to všetko za uvedený poplatok. Zmluvné dojednanie nie je formulované tak, že ak spotrebiteľ skutočne chce odklad splátok, môže si ho aktivovať, ale je formulované tak, že službu napriek tomu, že ju spotrebiteľ ešte nepotrebuje a zjavne ani nechce, zaplatí poplatok vo výške 269,47 Eur, čo je 28,60 % z reálne poskytnutého úveru - revolvingu vo výške 941,88 eur. Nepochybne ide o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a preto súd považoval za dôvodne tejto žalobe vyhovieť. Súd na záver pripomína, že existujú už viaceré právoplatné súdne rozhodnutia, ktorým bola vyslovená neprijateľná zmluvná podmienka totožná s predmetom tejto žaloby, ale z inej úverovej zmluvy uzavretej s iným klientom (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove 20Co 111/2014 zo dňa 26.5.2015, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu v Prešove č. k. 11C/6/2014-62 zo dňa 11.4.2014 alebo rozsudok tohto súdu 25C/4/2014-111 potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove 7Co/220/2014-138 zo dňa 24.11.2014, ďalej rozsudok tunajšieho súdu 9 C 140/2013 z 4.9.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7 Co 307/2014).

32. Súd považoval za dôvodný aj návrh na vydanie bezdôvodného obohatenia z predmetného úveru. Obligatorne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy a medzi nimi pod písm. d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, pod písm. g) je konečná splatnosť spotrebiteľského úveru a pod písm. i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,.

33. Podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

34. Nepochybne zákonodarca pod konečnou splatnosťou úveru v zmysle § 4 ods. 2 písm. g) citovaného zákona nemyslel len stanovenie počtu mesačných splátok, pretože inak by sa uspokojil s náležitosťou pod písm. i), kde sa uvádza aj počet splátok. Počet splátok teda nemožno stotožniť s konečnou splatnosťou úveru a preto pri písm. g) citovaného ustanovenia iný výklad než ten, že konečná splatnosť úveru musí byť určená dátumovo, neprichádza do úvahy (napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline 5Co/286/14 zo dňa 27.5.2014).

35. Napokon v zmluve absentovala aj náležitosť podľa písm. d), t. j. adresa predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, čo samo osebe spôsobuje rovnako bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

36. Podľa § 451 ods.1, ods.2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

37. Uzavretú zmluvu o revolvingovom úvere súd považoval za zmluvu spotrebiteľskú, keďže žalovaný ako právnická osoba poskytol v rámci svojho podnikania úver žalobkyni ako fyzickej osobe, ktorá nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Z formy a obsahu zmlúv, je zrejmé, že sa jedná o tzv. „formulárovú“ zmluvu, ktorej predtlač formulára mal žalovaný

už pripravený a dopisoval do nich iba konkrétne údaje týkajúce sa žalobkyne, ktorá obsah zmluvy žiadnym podstatným spôsobom nemohla ovplyvniť, ani neovplyvnila. Spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ zmluva obsahuje takéto neprijateľné podmienky, tak tieto sú neplatné.

37. Súd prvej inštancie sa zaoberal tiež naliehavým právnym záujmom na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky. Vychádzajúc z ustanovení zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, je potrebné konštatovať, že v každom prípade je daný naliehavý právny záujem žalobkyne ako spotrebiteľa na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to bez toho, aby žalobkyňa musela tento naliehavý právny záujem na určení osobitným spôsobom preukazovať, pretože tento vyplýva priamo z vyššie uvedených zákonných ustanovení, najmä z citovaného § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 18.12.2013, sp. zn. 1Co/237/2013).

38. K výške bezdôvodného obohatenia súd prvej inštancie uvádza, že suma 4.231,39 eur predstavuje rozdiel medzi sumou, ktorú žalobkyňa zaplatila žalovanému a výškou skutočne poskytnutého úveru (7957,36 eur - 3.725,97 eur).

39. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

40. Podľa § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Žalobkyňa sa domáhala úhrady úrokov z omeškania zo sumy bezdôvodného obohatenia až od druhého dňa po doručení žaloby (11.5.2017), preto súd aj tomuto nároku vyhovel.

41. Súd ešte záverom poukazuje na to, že uvedený poplatok bol viac krát právoplatne vyhlásený za neprijateľný, a preto má žalovaný povinnosť zdržať sa používania takejto neprijateľnej podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Pokiaľ žalovaný takúto povinnosť nerešpektuje a takúto neprijateľnú podmienku naďalej používa, súdu neostáva iná možnosť ako opätovne vyhlásiť zmluvnú podmienku za neprijateľnú. Iný postoj súdu by znamenal akceptovanie protiprávneho stavu.

42. O trovách konania medzi žalobcom a žalovaným súd rozhodol rovnako podľa § 255 ods.1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca bol v konaní proti žalovanému plne úspešný, preto neúspešnému žalovanému súd uložil povinnosť nahradiť argumentačne úspešnému v spore žalobcovi, trovy konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na

vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.